AD-SOYAD: .....
SINIF: .....

PUAN: .....

2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI "MAARİFTE MODEL TÜRKÇE" ORTAOKULU 6. SINIF TÜRKÇE DERSİ II. DÖNEM II. YAZILI (SENARYO 5)

Öğrenme Çıktısı: T.O.6.13. Metni yorumlayabilme

1) Küçüklüğümden beri ev yemekleri ve taze sıkılmış meyve suları yerine hep paketli gıdaları ve asitli içecekleri tercih ettim. Annem ne zaman önüme taze bir salata koysa onu görmezden gelip çekmecemdeki atıştırmalıklara koştum. Ancak son zamanlarda kendimi çok bitkin hissetmeye başladım. Mide ağrısından kıvranmaya başladım. Bunun dışında okulda teneffüslerde arkadaşlarımla oyun oynarken hemen nefes nefese kalıyor, derslerde ise uykum geldiği için odaklanamıyordum. En sevdiğim oyunlarda bile geride kalmak beni çok üzmeye başladı. Anladım ki vücudum bana bir uyarı veriyordu: İçerisi çöp tenekesi değil bir makine gibi özenle bakılması gereken bir yerdi.

Yukarıdaki metni okuyunuz. Yazarın "İçerisi çöp tenekesi değil, bir makine gibi özenle bakılması gereken bir yerdi." sözüyle anlatmak istediği asıl düşünce nedir, metinden hareketle yorumlayınız. (15p)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Öğrenme çıktısı: T.O.6.15. Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

(1) Geleneksel oyunlar ile modern dünyanın dijital oyunları arasında büyük farklar vardır. (2) Eskiden çocuklar mahalle aralarında bir araya gelir; saklambaç, körebe, elim sende, istop gibi hareketli oyunlar oynarlardı. (3) O zamanlar mahalledeki bakkal amca çocuklara bazen su verir, bazen de yırtılan toplarını tamir etmeleri için onlara yol gösterirdi. (4) Oynanan bu geleneksel oyunlar fiziksel güç gerektirir ve sosyal bağları güçlendirirdi. (5) Günümüzde ise çocuklar genellikle bilgisayar veya tablet vb. karşısında vakit geçirmektedir. (6) Dijital oyunlar hızlı düşünme becerisini geliştirse de uzun süre hareketsiz kalmaya ve dikkat dağınıklığına neden olmaktadır. Oysa sokak oyunlarında temiz hava ve sürekli hareket vardır.

2) Yukarıdaki metni okuyunuz. Önemli bilgilerin olduğu cümlelerin numaralarını aşağıya yazınız. (10p)

.....
.....

Öğrenme çıktısı: T.O.6.20. Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

(1) Bugün hava grinin en koyu tonunda sanki kocaman bir kaya kütlesini andırıyordu. (2) Gökyüzü o kadar ağırdı ki bulutlar yeryüzüne inmemek için birbirine tutunuyor, şehri ezmekle tehdit ediyordu. (3) Sokağın başındaki yaşlı çınar ağacı dallarını iki yana açarak gökyüzüne doğru bağırdı: "Yükün çok ağır, biraz yağmur yağsın ki rahatla!" (4) Öğle saatlerine doğru rüzgâr sertleşmeye başladı ve ağaçların yapraklarını savurdu. (5) İnsanlar paltolarına sarılarak hızla evlerine doğru yürüyordu. (6) Gökyüzü iyice kararmaya başlamıştı. (7) Havadaki karanlığa inat, küçük çocuğun rüzgarla uçan saçlarına attığı o şirin kahkaha, insanın içine aydınlık olarak doğuyordu. (8) Yağmurun ilk damlaları toprağa düştüğünde her şey bir anlığına sessizliğe büründü.
(9) Birazdan gürültü kopacak ve sağanak yağmur başlayacaktı.

3) Yukarıdaki metni okuyunuz. Kişileştirme, abartma, konuşturma, benzetme ve karşıtlık söz sanatlarının yapıldığı cümleleri belirleyerek cümlelerin numaralarını aşağıya yazınız. (15p)

.....
.....

Öğrenme çıktısı: T.O.6.22. Çoklu ortam ögelerine yönelik çözümleme yapabilme

4) Yemek kitabından alınmış sayfayı inceleyiniz. Eğer tarif metni tamamen silinirse sadece fotoğraf üzerinden yemeği yapabilir miyiz? Bu durum çoklu ortam ögesinin hangi işlevinin bir özelliğidir? Neden bu işlev olduğunu açıklayınız. (15p)

.....
.....

……
……

Öğrenme çıktısı: T.O.6.24. Okuduğunu değerlendirebilme

5) Basılı kitaplar, dokunma hissi ve gözü yormayan yapısıyla okuma keyfini artırsa da taşınabilirlik açısından zorluk çıkarabilir. Diğer yandan dijital kitaplar, tek bir cihazda binlerce eser barındırma kolaylığı sunar ancak uzun süre ekrana bakmak göz sağlığını olumsuz etkileyebilir. Ayrıca basılı bir kitaba alınan notlar kalıcı birer hatırayken dijital ortamlardaki bilgiler cihaz bozulduğunda kaybolma riski taşır. Özetle her iki yöntem de bilgiyi bize ulaştırsa da sundukları deneyimler birbirinden oldukça farklıdır.
Yazar, basılı kitapların hangi olumlu ve olumsuz yönlerini vurgulamıştır? Siz yazarın değerlendirmesine katılıyor musunuz? Nedeniyle açıklayınız. (15p)

……
……
……
……
……
……
……

Öğrenme çıktısı: T.O.6.26. Metindeki probleme çözüm üretebilme

6) Nilgün için bir kitabın kapağını aralamak, bambaşka bir evrenin kapısından içeri adım atmaktı. Ancak bu kez o kapı yüzüne kapanmıştı. Haftalardır okumanın hayalini kurduğu romanı şehrindeki hiçbir kitapçıda bulamamıştı. En son eve gelip bilgisayarın başına geçti. İnternet üzerinden istediği romanı arattıktan sonra sıfır kitap satan sitelerde karşısına çıkan "Baskısı tükenmiştir." ibaresine belli bir süre baktı. En sevdiği koltuğuna gömülmüş otururken mırıldandı: "Bu kitaba nasıl ulaşabilirim?"
Yukarıdaki metni okuyunuz. Nilgün bu durumu nasıl çözebilir, yazınız. (15p)

……
……
……
……
……
……
……

Öğrenme çıktısı: T.Y.6.20. Uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanabilme
T.Y.6.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme

7) Yazınızda uygun geçiş ve bağlantı ifadelerinden "ama, çünkü ve" kelimelerini kullanarak kitap okumanın faydaları ile ilgili kısa bir paragraf yazınız. Yazım ve noktalama kurallarına uyunuz. (15p)

……
……
……
……
……
……
……
……

maariftemodelturkce

Başarılar

Ders Öğretmeni

Özge AYKAÇ

AD-SOYAD: .....
SINIF: ..... CEVAP ANAHTARI

PUAN: .....

2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI "MAARİFTE MODEL TÜRKÇE" ORTAOKULU 6. SINIF TÜRKÇE DERSİ II. DÖNEM II. YAZILI (SENARYO 5)

Öğrenme Çıktısı: T.O.6.13. Metni yorumlayabilme

1) Küçüklüğümden beri ev yemekleri ve taze sıkılmış meyve suları yerine hep paketli gıdaları ve asitli içecekleri tercih ettim. Annem ne zaman önüme taze bir salata koysa onu görmezden gelip çekmecemdeki atıştırmalıklara koştum. Ancak son zamanlarda kendimi çok bitkin hissetmeye başladım. Mide ağrısından kıvranmaya başladım. Bunun dışında okulda teneffüslerde arkadaşlarımla oyun oynarken hemen nefes nefese kalıyor, derslerde ise uykum geldiği için odaklanamıyordum. En sevdiğim oyunlarda bile geride kalmak beni çok üzmeye başladı. Anladım ki vücudum bana bir uyarı veriyordu: İçerisi çöp tenekesi değil bir makine gibi özenle bakılması gereken bir yerdi.

Yukarıdaki metni okuyunuz. Yazarın "İçerisi çöp tenekesi değil, bir makine gibi özenle bakılması gereken bir yerdi." sözüyle anlatmak istediği asıl düşünce nedir, metinden hareketle yorumlayınız. (15p)

Yazar bu sözüyle, vücudumuzun rastgele her şeyin atılabileceği değersiz bir yer değil tıpkı bir makine gibi düzenli bakıma ve kaliteli yakıta ihtiyaç duyan hassas bir yapı olduğunu anlatmak istemektedir. Paketli gıdalar ve asitli içecekler vücut için faydasız birer çöp gibidir. Bunlar tüketildiğinde vücut makinesi teklemeye başlar, enerjisi tükenir ve sağlığı bozulur.

Öğrenme çıktısı: T.O.6.15. Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

(1) Geleneksel oyunlar ile modern dünyanın dijital oyunları arasında büyük farklar vardır. (2) Eskiden çocuklar mahalle aralarında bir araya gelir; saklambaç, körebe, elim sende, istop gibi hareketli oyunlar oynarlardı. (3) O zamanlar mahalledeki bakkal amca çocuklara bazen su verir, bazen de yırtılan toplarını tamir etmeleri için onlara yol gösterirdi. (4) Oynanan bu geleneksel oyunlar fiziksel güç gerektirir ve sosyal bağları güçlendirirdi. (5) Günümüzde ise çocuklar genellikle bilgisayar veya tablet vb. karşısında vakit geçirmektedir. (6) Dijital oyunlar hızlı düşünme becerisini geliştirse de uzun süre hareketsiz kalmaya ve dikkat dağınıklığına neden olmaktadır. Oysa sokak oyunlarında temiz hava ve sürekli hareket vardır.

2) Yukarıdaki metni okuyunuz. Önemli bilgilerin olduğu cümlelerin numaralarını aşağıya yazınız. (10p)
1, 2, 4, 5, 6

Öğrenme çıktısı: T.O.6.20. Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

(1) Bugün hava grinin en koyu tonunda sanki kocaman bir kaya kütlesini andırıyordu. (2) Gökyüzü o kadar ağırdı ki bulutlar yeryüzüne inmemek için birbirine tutunuyor, şehri ezmekle tehdit ediyordu. (3) Sokağın başındaki yaşlı çınar ağacı dallarını iki yana açarak gökyüzüne doğru bağırdı: "Yükün çok ağır, biraz yağmur yağsın ki rahatla!" (4) Öğle saatlerine doğru rüzgâr sertleşmeye başladı ve ağaçların yapraklarını savurdu. (5) İnsanlar paltolarına sarılarak hızla evlerine doğru yürüyordu. (6) Gökyüzü iyice kararmaya başlamıştı. (7) Havadaki karanlığa inat, küçük çocuğun rüzgarla uçan saçlarına attığı o şirin kahkaha, insanın içine aydınlık olarak doğuyordu. (8) Yağmurun ilk damlaları toprağa düştüğünde her şey bir anlığına sessizliğe büründü.
(9) Birazdan gürültü kopacak ve sağanak yağmur başlayacaktı.

3) Yukarıdaki metni okuyunuz. Kişileştirme, abartma, konuşturma, benzetme ve karşıtlık söz sanatlarının yapıldığı cümleleri belirleyerek cümlelerin numaralarını aşağıya yazınız. (15p)

1, 2, 3, 7

Öğrenme çıktısı: T.O.6.22. Çoklu ortam ögelerine yönelik çözümleme yapabilme

4) Yemek kitabından alınmış sayfayı inceleyiniz. Eğer tarif metni tamamen silinirse sadece fotoğraf üzerinden yemeği yapabilir miyiz? Bu durum çoklu ortam ögesinin hangi işlevinin bir özelliğidir? Neden bu işlev olduğunu açıklayınız. (15p)

Hayır, yapamayız. Görsel tek başına yeterli değildir. Bu durum anlamı destekleme özelliğidir. Çünkü bu işlevde metin olmasa görsel tam olarak ne anlatıldığını açıklamakta yetersiz kalabilir.

Öğrenme çıktısı: T.O.6.24. Okuduğunu değerlendirebilme

5) Basılı kitaplar, dokunma hissi ve gözü yormayan yapısıyla okuma keyfini artırsa da taşınabilirlik açısından zorluk çıkarabilir. Diğer yandan dijital kitaplar, tek bir cihazda binlerce eser barındırma kolaylığı sunar ancak uzun süre ekrana bakmak göz sağlığını olumsuz etkileyebilir. Ayrıca basılı bir kitaba alınan notlar kalıcı birer hatırayken dijital ortamlardaki bilgiler cihaz bozulduğunda kaybolma riski taşır. Özetle her iki yöntem de bilgiyi bize ulaştırsa da sundukları deneyimler birbirinden oldukça farklıdır.
Yazar, basılı kitapların hangi olumlu ve olumsuz yönlerini vurgulamıştır? Siz yazarın değerlendirmesine katılıyor musunuz? Nedeniyle açıklayınız. (15p)
Olumlu Yönleri: Dokunma hissi vermesi, gözü yormayan bir yapıda olması, okuma keyfini artırması ve üzerine alınan notların kalıcı birer hatıra olarak saklanabilmesidir.
Olumsuz Yönleri: Taşınabilirlik açısından zorluk çıkarmasıdır.
Yazarın tespitlerine katılıyorum çünkü basılı kitapların sunduğu somutluk hem en büyük avantajı hem de en büyük dezavantajıdır. Kitabın ağırlığını hissetmek ve sayfalarına dokunmak okuma keyfini bir ritüele dönüştürse de koca bir romanın çantada yer kaplaması ve ağırlık yapması günümüzün hareketli yaşamında gerçekten pratikliği kısıtlayan bir durumdur.

Öğrenme çıktısı: T.O.6.26. Metindeki probleme çözüm üretebilme

6) Nilgün için bir kitabın kapağını aralamak, bambaşka bir evrenin kapısından içeri adım atmaktı. Ancak bu kez o kapı yüzüne kapanmıştı. Haftalardır okumanın hayalini kurduğu romanı şehrindeki hiçbir kitapçıda bulamamıştı. En son eve gelip bilgisayarın başına geçti. İnternet üzerinden istediği romanı arattıktan sonra sıfır kitap satan sitelerde karşısına çıkan "Baskısı tükenmiştir." ibaresine belli bir süre baktı. En sevdiği koltuğuna gömülmüş otururken mırıldandı: "Bu kitaba nasıl ulaşabilirim?"
Yukarıdaki metni okuyunuz. Nilgün bu durumu nasıl çözebilir, yazınız. (15p)
Şehrindeki ikinci el kitap satan yerleri yani sahafları tek tek gezebilir veya online sahaf platformlarını kontrol edebilir.
Halk kütüphanelerinde kitabın bir örneği saklanıyor olabilir.
Kitap tutkunlarının bulunduğu platformlarda ilan vererek elinde bu kitap olup satmak veya takas etmek isteyen birine ulaşabilir.
Fiziksel baskı olmasa bile kitabın dijital versiyonu e-kitap ya da sesli kitap olarak hala erişilebilir olabilir.

Öğrenme çıktısı: T.Y.6.20. Uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanabilme
T.Y.6.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme

7) Yazınızda uygun geçiş ve bağlantı ifadelerinden "ama, çünkü ve" kelimelerini kullanarak kitap okumanın faydaları ile ilgili kısa bir paragraf yazınız. Yazım ve noktalama kurallarına uyunuz. (15p)

Kitap okumak, zihnimiz için en yararlı aktivitelerden biridir. Çünkü her sayfa bize yeni dünyaların kapısını açar ve hayal gücümüzü zenginleştirir. Bazen yoğun ders programı arasında vakit bulmak zor olabilir ama her gün okuyacağımız birkaç sayfa bile kelime hazinemizi geliştirmeye katkı sağlar.

maariftemodelturkce

Başarılar

Ders Öğretmeni

Özge AYKAÇ